

Gazeta Lubelska

NIEZALEŻNE PIŚMO DEMOKRATYCZNE

Rok I

Lublin, poniedziałek 20 sierpnia 1945 r.

Nr 178

Przemówienie Premiera Osóbki-Morawskiego przy podpisaniu umowy polsko-radzieckiej

Panie Przewodniczący Rady Komisarzy Ludowych, panie Komisarzy Ludowych! Panowie! Podpisana przed chwilą umowa o ustanowieniu polsko-radzieckiej granicy ma dla naszych narodów wielkie historyczne znaczenie. Reguluje ona bowiem radykalnie nie tylko sprawę granicy, ale kładzie nowy fundament pod przyjaźń i bratnie, sąsiedzkie współzycie między naszymi narodami. Polska przedwrętniowa wysunięta na pierwsze pozycje niemieckiego naporu na wschód i nie mogąca sama wytrzymać tego naporu poszła po fałszywej drodze szukania rekompensat na Wschodzie, zamiast za przykładem grunwaldzkim organizować skuteczny wspólny opór całej Słowiańszczyzny wobec Niemców.

Ten wielki polityczny błąd przyniósł narodom słowiańskim duże szkody.

Zemścił się okrutnie przede wszystkim na samej Polsce, która nie tylko utraciła swoje dawne mocarstwowe stanowisko w Europie i najbogatsze swoje tereny na Zachodzie, kolebkę państwowości polskiej, a miliony Polaków z tych ziem zakula w niewolę niemiecką i skazała na wyćpienie i wynarodowienie, ale także utraciła niebawem swoją niepodległość narodową.

Naród Polski, który tyle ucierpiał z powodu utraty swojej niepodległości, który tę niepodległość ceni ponad wszystkie inne dobra, nigdy nie był i nie mógł być przeciwny niepodległości Ukraińców, Białorusinów, czy Litwinów, i obecnie, kiedy dzięki utrwaleniu naszej nowej granicy dokonano się pełne zjednoczenie tych narodów, życzy im z całego serca, by w pełni korzystali ze skarbów wolności i niepodległości narodowej.

Wymiana depeš gratulacyjnych między Generalissimusem Stalinem a generałem Czang-Kai-Szkiem

LONDYN, 19.VIII. (BBC). Z Moskwy donoszą, że generał Czang-Kai-Szek i generalissimus Stalin wymienili ze sobą depeše gratulacyjne z okazji zakończenia

Przed ustaleniem granic włoskich

PARYŻ, 19.VIII. Francuska agencja „L'Information Française” podaje, że w skład delegacji włoskiej, która uda się do Londynu, aby omówić sprawę granicy Włoch, wejdą: minister spraw zagranicznych Gaspari, ambasador włoski w Londynie Visconti, ambasador włoski w Waszyngtonie hrabia Sforza, Orlando i minister skarbu Ricci.

Zniesienie ograniczeń importu i eksportu w USA

NOWY JORK, 19.VIII. Ministerstwo handlu w Stanach Zjednoczonych ogłosiło zniesienie ograniczeń i kontroli handlu zarówno co do importu jak i eksportu.

Umowa o nowych, lepszych i trwałych granicach między naszymi narodami, zawarta w przyjazny i polubowny sposób oraz umowy o wymianie i przesiedleniu ludności i pakt o przyjaźni, pomocy wojennej i współpracy powojennej między Polską i Związkiem Radzieckim, to granitowe podwaliny pod nasze wspólne bezpieczeństwo oraz spokojny rozwój i szczęśliwy byt naszych narodów.

Dla nas ta umowa graniczna ma jeszcze specjalne znaczenie. Jest ona ściśle związana z naszymi granicami zachodnimi, które uzyskaliśmy w całości w historycznych rozmiarach na Niszie, Odrze i Bałtyku, dzięki rozbiciu faszystowskich Niemiec przez Armię Czerwoną i armie sprzymierzone i dzięki życzliwemu stanowisku mocarstw sprzymierzonych, w szczególności dzięki stanowisku Związku Radzieckiego. Pomoc i wysiłki generalissimusa Stalina, Ludowego Komisarza Mołotowa i całego Związku

Radzieckiego w kwestii uzyskania przez Polskę wszystkich jej dawnych ziem na zachodzie przekreśli raz na zawsze uczuciowe momenty wynikające dla Polaków z utraty ziem wschodnich i zobowiąże ich do nieprzemijającej wdzięczności za tę wielką i bezcenną pomoc, która przyczyniła się do odbudowy wielkiej i silnej Polski. Umowa o nowej granicy polsko-radzieckiej i przyjazne stosunki między naszymi narodami to również rozpoczęcie wielkiej karty w historii Polski i polskiej polityce zagranicznej, wprowadzającej ją na realną i właściwą drogę. Sprawiedliwe i słuszne utrwalenie granic, wieczysta przyjaźń i wzajemna pomoc wszystkich narodów słowiańskich, to nie tylko szczęśliwy rozwój i byt tych narodów, to gwarancja pokoju w Europie. Niech żyje braterska przyjaźń między wszystkimi narodami słowiańskimi! Niech żyje historyczny i pozytywny przełom, gwarancja niepodległości i potęgi Polski!

Rozpoczęcie układów dotyczących kapitulacji Japonii

Delegacja japońska przybyła do Manilli

LONDYN, 19.VIII. (BBC) Japońscy delegaci przybyli dwoma samolotami, pomalowanymi na białe z zielonymi krzyżami, na wyspę, położoną na północny zachód od wyspy Okinawa. Samoloty japońskie eskortowane były przez myśliwce amerykańskie. W dalszą drogę, do kwatery głównej generała Mac Arthura w Manilli udali się delegaci japońscy samolotami amerykańskimi.

100 korespondentów pism zagranicznych czeka na rozpoczęcie pertraktacji.

Rozmowy w sprawie kapitulacji rozpoczęły się natychmiast po przybyciu delegacji japońskiej.

LONDYN, 19.VIII. W poniedziałek rano odbędzie się pierwsza konferencja na temat warunków kapitulacji między

przedstawicielami armii sojuszniczych i Japonii.

LONDYN, 19.VIII. (BBC). Parlamentariusze japońscy otrzymają jutro od gen. Mac Arthura instrukcję co do wykonania kapitulacji.

Porozumienie radziecko-chińskie w sprawie przyjęcia kapitulacji

LONDYN, 19.VIII. (BBC) Generalissimus Czang-Kai-Szek zawiadomił dowódcę two wojsk japońskich w Chinach, by przysłało delegatów, którzy otrzymają instrukcję kapitulacyjną.

LONDYN, 19.VIII. (BBC) Samoloty sowieckie mają zabrać przedstawicieli Czang-Kai-Szeka do kwatery marsz. Wa-

silewskiego, aby uczestniczyli przy kapitulacji wojsk japońskich w Mandżurii.

LONDYN, 19.VIII. Dowództwo wojsk radzieckich wysłało zawiadomienie do gen. Jamado, dowodzącego wojskami japońskimi w Mandżurii, o przewiezieniu delegacji japońskiej do Chabing.

Podwójne oblicze Japonii

LONDYN, 19.VIII. Premier Highaszi-Kuni zwołał posiedzenie nowego gabinetu, gdzie oznajmił, że polityka Japonii będzie prowadzona w duchu narodowym

i celem jej będzie przyczynienie się do pokoju świata.

NOWY JORK 19.VIII. „Associated Press” zwraca uwagę opinii publicznej w USA na nieszczerą stanowisko Japonii wobec zwycięzców. Radia japońskie w swych audycjach średwzmacniają dąże do zrozumienia swym obywatelom, że obecna klęska Japonii powinna być bodźcem do wzmożonej pracy i podjęcia rychłego odwetu.

wojny. Marszałek Stalin w depešy swej powiedział: „Ludzkość zawdzięcza klęskę państw „osi” ściślej współpracy sprzymierzonych. Dalsza współpraca narodów doprowadzi do sprawiedliwego i trwałego pokoju”.

Na odległych odcinkach walki toczą się dalej

LONDYN, 19.VIII. (BBC). Jak donoszą z Nowego Jorku, pomimo kapitulacji niektóre jednostki japońskie stawiają opór. W dniu wczorajszym samoloty amerykańskie, dokonywujące lotów patrolujących nad Tokio, zostały ponownie zaatakowane przez myśliwców i ostrzelane przez artylerię przeciwlotniczą.

LONDYN, 19.VIII. Na wyspie Bougainville, w archipelagu wysp Salomona, Japończycy poddali się.

LONDYN, 19.VIII. Korespondent z Birmy donosi, że opóźnienie kapitulacji jest spowodowane tym, że wieść o kapitulacji nie dotarła jeszcze do odległych

miejsce oddzielonych dżunglami. Bez wyśnanków japońskich wojska japońskie nie chcą poddać się.

Uroczyste otwarcie radiostacji raszyńskiej

WARSZAWA, 19.VIII. W niedzielę odbyło się uroczyste otwarcie studia i radiostacji raszyńskiej. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele rządu polskiego z Prezydentem Ob. Bierutem na czele. Po przecięciu taśmy, wiodącej do sali koncertowej, Prezydent przyjął raport od dyrektora Polskiego Radia, ob.

Wilhelma Billiga. Następnie zabrał głos Prezydent Bolesław Bierut, podkreślając wielkie znaczenie odbudowy rozgłośni raszyńskiej i wydatnej pomocy ZSRR w uruchomieniu radiostacji. Odegraniem hymnu państwowego zakończono oficjalną część uroczystości. Następnie odbył się koncert muzyki kameralnej.

